

## Opdracht

Lesvoorbereiding: Ruimte geven in je les

### Inleiding

Je wilt graag aan het werk met eigenaarschap voor leerlingen en je vraagt je af hoe je meer ruimte kunt bieden in je les. Hieronder vind je een invuloefening voor met maken van een lesvoorbereiding. De vragen bieden handvatten om meer keuzemogelijkheden aan leerlingen te bieden.



### Doel

Eigenaarschap is belangrijk voor de motivatie en het verbetert het leren van de leerling. Dat begint met ruimte geven aan leerlingen om hun eigen beslissingen te maken. Daar ga je mee aan de slag in deze opdracht.

### Stappenplan

1. Kies een specifieke vaardigheid of een specifiek thema/onderwerp van je PTA/PTO.
2. Formuleer een concreet leerdoel voor deze les, dat de gehele klas dient te behalen.
3. Bedenk welke keuzemogelijkheden je jouw leerlingen wilt bieden.

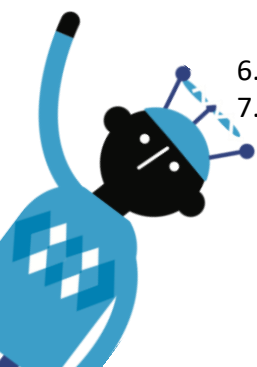
Bijvoorbeeld:

- Uitleg volgen
  - Zelfstandig werken
  - Verschillende instructies aanbieden
  - Verschillende werkvormen aanbieden
  - Keuze in vorm van het product geven
  - Keuze voor een onderwerp aanbieden (bijvoorbeeld bij talenvakken)
- [Bekijk hier](#) de 10 lesvoorbeelden uit de workshop van Sandra Elzinga.

4. Gebruik de checklist uit de bijlage om je les/opdracht voor te bereiden en om te zien of je overal aan gedacht hebt.

### Tips:

1. Begin met kleine aanpassingen van je les.
2. Focus op de actieve leerlingen en geef positieve feedback. Wees specifiek met het benoemen van goed gedrag.
3. Laat leerlingen zelf keuzes maken. Maken ze in jouw ogen de verkeerde keuze, ga daarover het gesprek aan. Geef ze in ieder geval feedback op hun keuze, bijvoorbeeld door middel van een formatieve toets. Dan geef je ze een goed leermoment.
4. Wissel ervaringen uit met collega's voor tips en inspiratie.
5. Hoe verliep de les? Evalueer direct na afloop ook je eigen inzet. Wat ging goed en wanneer waren de leerlingen goed bezig? Welke leerlingen hebben het leerdoel gehaald?
6. Vier successen en deel het met je collega's en leerlingen.
7. Geniet ervan!



## Bijlage: Checklist

### Lesvoorbereiding: Ruimte geven in je les

1. Bepaal wanneer je de les gaat geven
  - Klas: .....
  - Onderwerp: .....
  - Datum: .....
  - Uur: .....
  
2. Welk(e) overkoepelende doel(en) wil je bereiken? Wat levert het op voor jou en voor de leerling?
  - Inzicht in je leerlingen
  - Rust in de les/klas
  - Actieve leerlingen
  - Leerlingen die je verhaal willen horen
  - .....
  
3. Formuleer het leerdoel voor de leerling of laat de leerling een eigen leerdoel formuleren. Dit is anders dan een "activiteitendoel" zoals *hoofdstuk 1 en 2 zijn af*.  
Bijvoorbeeld:
  - De leerling leert rekenen met formules die kort opgeschreven zijn
  - De leerling leert de Franse woorden voor kleuren
  - De leerling leert .....
  
4. Bepaal welke keuzemogelijkheden je leerlingen wilt bieden om hun leerdoelen te bereiken.  
Bijvoorbeeld:
  - A. Uitleg volgen of B. zelf aan het werk
  - A. Opdrachten om te herhalen of B. te verdiepen
  - A. Instructie via een filmpje of B. uitleg uit het boek of C. luisteren naar de docent
  - Keuze in vorm van het product, bijvoorbeeld A. presentatie B. werkstuk C. opstel
  - A. .... B. .... C. ....
  
5. Bepaal welk materiaal je nodig hebt.
  - Verschillende methodes, internet, examenopdrachten, materiaal van collega's
  - (Les- of praktijk) ruimte
  - Laptops
  - .....



6. Hoe check je of het leerdoel gehaald is?

Bijvoorbeeld:

- Sluit de les af met een som op het bord. Als het leerdoel gehaald is, moeten de leerlingen deze som kunnen maken.
- Gebruik bijvoorbeeld kleine white bordjes, [Kahoot](#) of [Socratic](#) om te checken of ze het leerdoel gehaald hebben.

7. Waarop geef je feedback en hoe geef je deze feedback? Bijvoorbeeld:

- In het coachgesprek; waar ben je nu, waar wil je heen, wat heb je nodig om daar te komen?
- Andere leerlingen kijken na
- Antwoordmodel op de beamer/ELO
- Laat de leerlingen benoemen welke fouten ze maken en laat ze bepalen waar ze dan de volgende les aan gaan werken

8. Reflecteer op je les:

- Hoe neem je de opgedane kennis van de les mee in de volgende lessen?
- Ga voor jezelf na of het overkoepelende doel dat je had gesteld, is bereikt. Als dit niet zo is, wat was er dan nodig om dit wel te bereiken?
- Maak een afspraak met jezelf en ga het ook doen.

